

Kā uzņēmumi var saudzēt un atjaunot dabas kapitālu?

Samazināt fosilā kurināmā patēriņu un aizstāt to ar atjaunīgo enerģiju

Globāli pieprasījums pēc enerģijas (apkurei, ražošanai, dzesēšanai) aug teju katru dienu, kā rezultātā notiek globālā sasilšana. Tāpat tiek radīta arī cita veida ietekme uz vidi, piemēram, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās. Fosilais kurināmais ir šīs ietekmes galvenais avots.

Ko ir iespējams darīt?

- pāriet uz atjaunīgo energoresursu izmantošanu;
- uzstādīt saules paneļus enerģijas pašpatēriņam;
- uzlabot energoefektivitāti, tostarp modernizējot aprīkojumu;
- izmantot ilgtspējīgāku transportu un saīsināt piegādes ķēdes;
- pārdomāt ražošanas tehnoloģijas un izmantot izejmateriālus ar mazāku CO2 pēdu.

Taupīgi patērēt ūdeni, zemes platības un citus ierobežotos resursus

Iedzīvotāju skaita palielināšanās un vēlme pēc ekonomiskās izaugsmes ievērojami ietekmē zemes izmantošanu. Šobrīd pasaules iedzīvotāji izmanto jau vairāk nekā 75% sauszemes platību. Savukārt, saražoto atkritumu daudzums līdz 2050. gadam palielināsies par 70%.

Ko ir iespējams darīt?

- uzskaitīt un mazināt dabas resursu patēriņu;
- mazināt atkritumus, veicinot materiālu atgūšanu un atkārtotu izmantošanu;
- aizstāt retus dabas materiālus un izejvielas ar plašāk pieejamām;
- rūpīgi plānot zemes izmantošanu un veidot ilgtspējīgas pārtikas produktu ķēdes.

Ilgspējīgu produktu dizaina pamatprincipi

80% no jebkuras preces ietekmes uz vidi tiek noteikta tās izstrādes posmā.

- apzināties vides un CO2 pēdu (izmantojot LCA metodoloģiju);
- ražot preces, kuras ir atkārtoti izmantojamas, izturīgas, remontējamas, pārstrādājamas;
- sekmēt pēc iespējas biežāku preču lietošanu, piemēram, iznomājot vai koplietojot;
- attīstīt “prece kā pakalpojums” izmantošanas modeli, kas nozīmē, ka prece paliek ražotāja īpašumā un apkopē;
- pārskatīt bīstamu ķīmisko vielu klātbūtni produktu sastāvā;
- palielināt pārstrādāto materiālu īpatsvaru produktos, vienlaikus saglabājot to veiktspēju un drošību;
- sekmēt materiālu atgūšanu no atkritumiem un kvalitatīvu pārstrādi, piemēram, ar modulāriem un monolītiem komponentiem;
- novērst pārtikas atkritumu rašanos un nepārdotu preču iznīcināšanu;
- digitalizēt produktu informāciju, veicināt produktu “digitālās pases”, kurās atrodama informācija par preces izcelsmi, izgatavošanu, kā to var pārstrādāt u.tml.;
- sertificēt preces ar ISO vai citu eko marķējumu.

Mazināt un savākt visa veida piesārņojumu, tiecoties uz nulles piesārņojumu

Derīgo izrakteņu iegūšanā, minerālu pārstrādē, lauksaimniecībā, būvniecībā un enerģijas ražošanas rezultātā vidē nonāk tonnām ķīmiski aktīvu vielu. Pārejā uz ilgtspējīgiem procesiem, produktiem un darbībām, ir svarīgi, lai tās neradītu ūdens vai citu dabas resursu piesārņojumu. Tāpēc ir nepieciešams samazināt pārmērīgu barības vielu un kaitīga piesārņojuma, piemēram, mikroplastmasas un ķīmikāliju izmantošanu.

Ko ir iespējams darīt?

- risināt bīstamu ķīmisko vielu klātbūtni produktā, novērst to klātbūtni jau produkta izstrādes fāzē;
- mazināt toksiskas emisijas;
- sertificēt produktus;
- sekot labākajai pasaules praksei, vides standartiem un jauninājumiem.

Mazināt biznesa ietekmi uz bioloģisko daudzveidību

Līdzšinējā biznesa prakse nav spējusi nodrošināt dabas daudzveidību. Problēmu risinājumi ietver, piemēram, bioloģiski augstvērtīgu teritoriju saglabāšanu vai atjaunošanu, videi draudzīgu lauksaimniecību, mežsaimniecību, zivsaimniecību, piesārņojuma izskaušanu ūdeņos, atbildīgu dabas resursu izmantošana produktu ražošanā u.c.

Ko ir iespējams darīt?

- novērtēt un apzināties sava ražotā produkta un/vai pakalpojuma ietekmi;
- izvirzīt mērķus ietekmes mazināšanai un bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai;
- izstrādāt un īstenot rīcības plānu, sekojot jaunākajām atziņām un zināšanām;
- uzņēmuma augstākajai vadībai uzņemties atbildību par bioloģiskās daudzveidības riskiem un rīcības plānu īstenošanu;
- attīstīt izglītojošas un informējošas iniciatīvas darbiniekiem, partneriem, klientiem un sabiedrībai kopumā.

Swedbank

